

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 639 - 02 - 4
Дата 16 / 06 2016 г.

до 14.32
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОДО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

С приетия от 43-то Народно събрание Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване през м.август 2015 г. (обн.ДВ, бр.61 от 11 август 2015 г.) се направиха съществени изменения и допълнения в уредбата на пенсионното осигуряване в така наречения II стълб на пенсионната система-допълнителното задължително пенсионно осигуряване в „Универсалния” и „Професионалния” пенсионен фонд. В „Универсалния пенсионен фонд” се осигуряват за допълнителна пенсия работещите лица, които са родени след 31 декември 1959 г., а в „Професионалния пенсионен фонд”- работещите при условията на I и II категория труд за пенсия за ранно пенсиониране, независимо от възрастта (чл.127 КСО).

С посочените изменения и допълнения се предостави право на осигурените лица в тези два пенсионни фонда, като преминат във фонд „Пенсии” на ДОО и прехвърлят набраните си средства по личните им партиди в допълнителното задължително пенсионно осигуряване в общия фонд „Пенсии” и с осигурителни вноски от 5 на сто за осигурените в Универсалния и 12 на сто (за работещите при условията на I категория труд) и 7 на сто (за работещите при условията на II категория труд). За

тази цел бяха създадени две нови ключови разпоредби- чл.4б и чл.4в КСО и извършени промени в редица други разпоредби на КСО, свързани с прилагането на посочените две нови разпоредби: чл.5, ал.1 и 2, чл.6, ал.3, т.10 и 11, чл.21, т.4 чл.22а, чл. 70, ал.7 и 8, чл.124а, ал.1, чл.125, ал.1 и 2 , чл.127, ал.1, чл.137, ал.1, т.1, б.”г” КСО.

Новата уредба на правото на промяна на осигурените лица в допълнителното задължително пенсионно осигуряване и преминаването във фонд „Пенсии“ на ДОО предизвика силни вълнения сред осигурените. В администрацията на омбудсмана от м.август 2015 г. и след моето встъпване в длъжност като омбудсман на 20 октомври 2015 г. и до сега продължават да се получават десетки писма, сигнали и предложения , някои от които подписани от над 2 000 граждани, в които настояват да сезирам Конституционния съд на основание чл.149, ал.1, т.2 и чл.150, ал.3 от Конституцията с искане за обявяване на противоконституционността на посочените изменения и допълнения на Кодекса за социално осигуряване.

От проучването на тези жалби и сигнали се натъкнах и на съществени непълноти в създадената нова законова уредба, които не гарантират свободната и изразена като информирано съгласие воля на осигурените лица за промяна на пенсионното им осигуряване. Това застрашава сериозно реалното и свободно осъществяване на конституционното право на обществено осигуряване на гражданите по чл.51, ал.1 от Конституцията, съществена част от което е и правото им на пенсионно осигуряване. То поражда и социално напрежение и недоволство сред българските граждани.

Съществуващите непълноти и неясноти в законовата уредба на осигурените лица в Универсалния и Професионалния пенсионен фонд на

допълнителното задължително пенсионно осигуряване може да бъдат преодолени чрез законодателни промени.

Поради това и на основание чл.42, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Омбудсмана Ви представям следните предложения и препоръки за законодателни промени в Кодекса за социално осигуряване, като основа за обсъждане в Народното събрание:

1. изрично да се установи в закона, че изборът на промяна на осигуряването от осигуреното лице в допълнителното задължително пенсионно осигуряване е свободен;

2. изрично да се посочи, че свободният избор на осигуреното лице се основава на неговото информирано съгласие за упражняването му;

3. В § 1 от „Допълнителните разпоредби” на част първа от КСО да се създаде нова т.31 с легално определение на информираното съгласие по смисъла на този закон с примерно следното определение (като основа за обсъждане): „ Информирано съгласие по смисъла на чл.4б и чл.4в е съгласието, което е изразено писмено от осигуреното лице за преминаване в Държавното обществено осигуряване, след като :

а) по негово писмено искане пенсионният фонд му е предоставил данни за набраните парични средства в „Универсален пенсионен фонд ” или в „Професионален пенсионен фонд ” по неговата лична партида към края на месеца, предхождащ месеца, през който искането е депозирано във фонда. Пенсионният фонд е длъжен да отговори писмено на осигуреното лице в 30-дневен срок от постъпване на искането му ;

б) Териториалното поделение на НОИ въз основа на данните по б.”а” и другите налични данни преизчислява пенсията за осигурителен стаж и възраст или по инвалидност на осигуреното лице в 30-дневен срок от получаване на искането и незабавно писмено му съобщава нейния размер.

в) Въз основа на информацията по б.”а” и „б” осигуреното лице решава свободно дали да упражни или не правото си на свободен избор за промяна на осигуряването по чл.4б и чл.4в.

4. С предлаганите допълнения по т.1-3 да се съобразят и останалите разпоредби на Кодекса за социално осигуряване, които препращат или са свързани с прилагането на чл.4б и чл.4в.

Приемането на промени в посочените насоки ще гарантира и защити свободното и с информирано съгласие изразено волеизявление на осигурените лица за промяна на пенсионното им осигуряване от „Универсален пенсионен фонд” и „Професионален пенсионен фонд” във фонд „Пенсии” на Държавното обществено осигуряване. По този начин Народното събрание ще завърши започналите изменения и ще гарантира конституционното право на гражданите на обществено осигуряване по чл.51, ал.1 от Конституцията.

Моля да предоставите предложенията на вниманието на народните представители.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

